

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

**Tromjesečni izvještaj o prekrcaju
(PR/T-11P) za 2021.**

Organizacijska jedinica: Državni zavod za statistiku, Sektor prostornih statistika, Služba statistike
transporta

Priredile: Snježana Kos i Lidija Pilat

srpanj 2024.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Svrha statističkog istraživanja o prekrcaju jest prikupljanje i diseminacija podataka o radu prekrcajnih poduzeća u morskim lukama, lukama unutarnjih voda i na ostalim mjestima te o broju i kapacitetu prekrcajnih sredstava, prekrcanim tonama prema vrsti manipulacije, prekrcaju robe u kontejnerima i broju prekrcanih kontejnera u jedinicama TEU, brodskim manipulacijama; nabavi i utrošku goriva i zaposlenima.

- Izvještajno razdoblje

Tromjesečje

- Pravni akti i drugi sporazumi

Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, verzija 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

- Sustav klasifikacija

Nacionalna klasifikacija djelatnosti, verzija 2007.

Šifarnik Mjesto prekrcaja

Šifarnik Vrsta prekrcajnog sredstva

Šifarnik Vrsta manipulacije

Šifarnik Gorivo

- Statistički pojmovi i definicije

Broj prekrcajnih sredstava prikazuje stanje sredstava krajem tromjesečja, a odnosi se na sva sredstva u vlasništvu poslovnog subjekta koja su upisana u inventar (uključujući iznajmljena sredstva, a isključujući unajmljena sredstva), bez obzira na tehničko stanje u kojem se nalaze.

Kapacitet se iskazuje u tonama za sve vrste dizalica, autoliftove i utovarivače, i to ukupna težina koju mogu podići odjedanput. Za transportere i istovarivače kapacitet treba iskazati u ukupnim tonama na sat.

Pod prekrcajem tereta podrazumijeva se ukrcaj tereta na prijevozno sredstvo, iskrcaj tereta s prijevoznog sredstva i izravan prekrcaj s jednoga prijevoznog sredstva na drugo. U prekrcaj tereta uključuje se i premještanje robe u skladištima radi čuvanja, pakiranja, dozrijevanja i sl.

Prekrcajna (prometna) tona tereta jest ukupna količina robe koja prođe kroz prekrcajno poduzeće, gdje se isti teret evidentira samo jedanput bez obzira na broj manipulacija koji je njime učinjen. Izmanipulirana tona (tona operacije) jest jedinica radnog učinka koja izražava zbroj operacija evidentiranih prema načinu na koji su učinjene (ukrcaj, iskrcaj, izravan prekrcaj i premještanje). Zbog toga su izmanipulirane tone jednake ili veće od prekrcajnih tona.

Iskrcaj podrazumijeva iskrcaj tereta s prijevoznog sredstva na tlo, obalu ili drugi prostor koji je za to predviđen (skladište, tvornički krug i slično).

Ukrcaj podrazumijeva ukrcaj tereta s tla, obale ili drugog prostora u prijevozno sredstvo.

Izravni prekrcaj podrazumijeva prekrcaj tereta s jednoga prijevoznog sredstva na drugo, bez korištenja prostora na tlu, obali ili skladištu.

Premještanje je svaka manipulacija teretom na otvorenom prostoru, u zatvorenome ili otvorenom skladištu, pri kojoj je teret ostao u istom prostoru. Premještajem se smatra prijenos tereta prekrcajnim (ne prijevoznim) sredstvima u samom skladištu ili između dvaju skladišta. Dorada, oplemenjivanje i sortiranje tereta u skladištima ne smatraju se manipulacijom i ne pripadaju premještanju tereta.

Pod stavkom "broj prekranih kontejnera" iskazuje se broj kontejnera (praznih ili punih) po svim modalitetima. Također se uključuju samo kontejneri volumena većeg od 3 m³ (prema ISO standardima) i iskazuju u jedinicama TEU.

Jedinica TEU jest zajednička mjera kontejnera gdje su sve veličine kontejnera svedene na 20 stopa, a izračunava se na sljedeći način:

Broj kontejnera veličine od 40 stopa množi se s 2.

Broj kontejnera veličine od 20 do 40 stopa množi se s 1,5.

Broj kontejnera veličine od 20 stopa množi se s 1.

Poslovni subjekti koji posluju u morskim lukama i lukama unutarnjih voda (pristaništima) iskazuju i prekrcaj prema tzv. brodskim manipulacijama. Ovim pokazateljima stječemo uvid u obujam pojedinih smjerova kretanja tereta po pojedinim morskim lukama odnosno lukama unutarnjih voda (pristaništima).

Ukrcaj podrazumijeva ukupnu količinu tereta koja je prošla kroz prekrcajni poslovni subjekt u smjeru mora (rijeke), odnosno ukrcanu na brodove.

Iskrcaj podrazumijeva ukupnu količinu tereta koja je prošla kroz prekrcajni poslovni subjekt iz smjera mora (rijeke), odnosno ukupnu količinu tereta koja je iskrcana iz brodova.

Prekrcaj podrazumijeva sav izravni prekrcaj brod – brod izvršen u prekrcajnome poslovnom subjektu.

Ukupno zaposleni obuhvaćaju sve zaposlene u radnom odnosu na određeno ili neodređeno vrijeme s punim ili skraćenim radnim vremenom.

Zaposleni na prekrcaju jesu zaposleni koji rade neposredno na prekrcaju ili se bave organizacijom prekrcaja u bilo kojem obliku.

Zaposleni na mehanizaciji jesu svi zaposleni koji rukuju prekrcajnim sredstvima i mehanizacijom.

Ostali zaposleni na prekrcaju jesu svi zaposleni koji su posredno angažirani na poslovima obavljanja prekrcaja tereta. Ovoj skupini pripadaju i zaposleni na administrativnim i sličnim poslovima.

Zaposleni izvan djelatnosti prekrcaja jesu zaposleni koji nisu angažirani na poslovima organizacije ili obavljanja prekrcaja tereta, nego se bave nekim drugim poslovima nevezanima za djelatnost prekrcaja tereta.

- **Statistička jedinica**

Podatke o prekrcaju tereta dostavljaju svi poslovni subjekti i njihovi dijelovi koji su registrirani u djelatnosti prekrcaja tereta te poslovni subjekti registrirani u drugim djelatnostima koji, među ostalim, obavljaju i prekrcaj tereta.

- **Statistička populacija**

Obuhvaćeni su svi poslovni subjekti i njihovi dijelovi koji su registrirani u djelatnosti prekrcaja (u području H NKD-a 2007., razred 52.24. Prekrcaj tereta) te poslovni subjekti registrirani u drugim djelatnostima koji, među ostalim, obavljaju i prekrcaj tereta.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Tijela državne uprave, poduzeća, istraživači i znanstvenici, novinari i dr.

1.1.1. Potrebe korisnika

Standard koji se primjenjuje na razini Europskoga statističkog sustava odgovara potrebama domaćih i međunarodnih korisnika.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku provedeno je 2013., zatim 2015., a posljednje je provedeno potkraj 2022. Rezultati istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr/istaknute-teme-162/kvaliteta/istrazivanja-o-zadovoljstvu-korisnika/1752>.

1.2. Potpunost

Istraživanje obuhvaća sve varijable koje su propisane pravnom osnovom.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka jest 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračka pogreška pojavljuje se u obliku pogreške mjerenja i pogreške neodgovora.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Pokazatelj se ne izračunava za ovo istraživanje.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Tijekom statističke obrade podataka provodi se logičko-računska kontrola prema utvrđenim algoritmima za pojedine vrste pogrešaka.

Za kontrolu je postavljena matrica s 14 uvjeta provjere i kontrole materijala, od ukupnog broja uvjeta 13 ih je vezano za pogreške koje se ne toleriraju, a jedno je upozorenje koje se provjerava i uvažava.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Pogreške neodgovora se u tijeku obrade svode na nulu učestalim kontaktiranjem s izvještajnim jedinicama (telefonom, elektroničkom poštom i dopisima) te izgradnjom dobrih poslovnih odnosa s izvještajnim jedinicama.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.7. Pogreška obrade

Pokazatelj se ne izračunava.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Pokazatelj se ne izračunava.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i zbog toga nisu predviđene redovite revizije.

<https://dzs.gov.hr/UserDocImages/dokumenti/Dokumenti/Opc%20revizijska%20politika%20DZS-a.pdf>

2.3.2. Praksa revizije podataka

Neplanirane revizije prouzročene događajima koje nije bilo moguće predvidjeti i na koje nije bilo moguće unaprijed utjecati (naknadne promjene u izvorima podataka ili naknadno utvrđene pogreške u prethodno dostavljenim podacima) u pravilu se diseminiraju u najkraćem mogućem roku.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.4. Desezoniranje

Pokazatelj nije primjenjiv.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

Rokovi objavljivanja: 44 dana po isteku tromjesečja

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest T + 44.

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

Ne postoji vremenski odmak između stvarnog datuma objavljivanja podataka i ciljanog datuma kada su trebali biti isporučeni prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka.

3.2.1. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost jest 1.

4. Pristupačnost i jasnoća

Podaci se objavljuju u Statistici u nizu "Prekrcaj tereta", u tromjesečnoj i godišnjoj periodici.

4.1. Priopćenja

Podaci za istraživanje se ne objavljuju u Priopćenju.

4.2. Mrežna baza podataka

Podaci nisu dostupni u mrežnim (on-line) bazama podataka.

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe.

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Definicije koje se koriste u prikupljanju podataka raspoložive su u publikacijama Državnog zavoda za statistiku.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti zrcalnih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Usporediva vremenska serija tromjesečnih podataka o prekrcaju dostupna je od 2004.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	1. tromjesečje	2. tromjesečje	3. tromjesečje	4. tromjesečje
Hrvatska	sve varijable		69	70	71	72

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Tromjesečna diseminacija podataka o prekrcaju dostupna je od 2004.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj nije primjenjiv.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Pokazatelj se ne izračunava.

6.2. Opterećenje

Pokazatelj se ne izračunava.